
ÖSTRA OCH VÄSTRA KILA BYGDEBLAD

NUMMER 2023 : 3 ÅRGÅNG 34

sidan: 5

sidan: 7

sidan: 16

Celebert USA-besök Amiralen fick följa i spåren av sin farfars farfars far soldaten

Gregory Gordon (Greg) Johnson föddes 1946 i den lilla orten Westmanland, Maine. Delstaten Maine ligger i USA:s nordöstra hörn och närmast gränsen mot Kanada ligger ett område som på 1870-talet koloniserades av svenskar. Historien bakom detta är intressant och hör samman med den amerikanske politikern och diplomaten W. W. Thomas stora beundran för Sverige och hans försök att odla upp skogsmarkerna i Maine. Huvudorten i trakten kallas fortfarande för New Sweden. Greg växte upp med en stark medvetenhet om sitt svenska arv. Han är till sju åttondelar svenskättling. Han ville dock mer än att följa i släktens spår och bli potatisodlare och målet var att läsa juridik och bli advokat.

Stefans ledare

Ett händelserikt Kila har nu intagit höstlugnet trots en orolig omvärld med förhöjt säkerhetsläge och ett otäckt krig som fortfarande pågår i Europa. Kilaveckan i juli var lyckad och mycket välbesökta arrangemang. Det har varit loppsrallyn och bussresor. Och flera Studiecirkel kommer igång under hösten både i Norra Eds BGF och Kila Östra Kärrholmen, så håll koll på hemsidor och Facebook-grupper. Vi hade även förmånen att få lyssna på Ernst Askmar en kväll i augusti i Norra Eds Bygdgård om Kommunpolitiken förr när Kila var en egen kommun. Ett mycket uppskattat och välbesökt föredrag av Ernst som trots sina 95 år har ett enastående minne från förr. Jag som är 60 talist har några små minnen om att det var mindre kommuner förr som sedermera slogs ihop. Kvällarna är lite kyligare, älgjaktstider stundar

och efterdyningarna efter allt regn vi fick i juli har satt sina spår, höga vattenflöden och inställd Skörfest på Värmlandsnäs. Så glöm nu inte heller varselvästen på både två och fyrbenta när ni är ute i närheten eller på vägarna när hösten och mörkret faller på.

Byalaget

Vi kämpar på och det händer lite saker. Bl a tänkte vi ha ett Föreningsmöte/Samverkansmöte, fortsättning på tidigare möten med alla föreningarna i Kila. Kommunbyalagsmöte väntar i november. Sedan hoppas jag att vi kan få fler som hjälper till i vår lilla redaktion till Kila Bygdeblad, främst med annonshantering och bild/textredigering och såklart lite reportage. www.kilabyalag.se instagram: [kilabyalag](https://www.instagram.com/kilabyalag). OBS! Hemsidan är nu uppdaterad med flera årgångar av Kila Bygdeblad.

En trevlig Brittssommar/höst önskas nu alla

Stefan Johansson/
Kila Bygdeblad och Byalag

OBS!!

Sista datum för artiklar till Kila
Bygdeblad 23-4 är 2023-11-19
//Redaktionen

Inflyttade:

Sandbol Sörgården

Emma Blad och Daniel Karlsson
och två barn på 3 och 5 år.

HJÄRTSTARTARE, VAR FINNS DE I KILA??

Jodå, här finns de

Församlingshemmet

Kilavallen

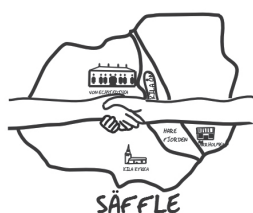
Öxnevål

Kila Östra BGF Kärrholmen

Lps Biodling

ÖSTRA & VÄSTRA
KILABYGDEBLAD

KILA BYALAG

Utdelas gratis till hushållen i Kila samt till kilabor
som vistas på äldreboende.

Prenumeration för övriga 215:-/år

Bankgiro: 745-1750

Swish: 123 60 26 025

Ansvarigt utgivare

Stefan Johansson 070-218 23 65

E-post: boda.kullen@gmail.com

Kassör

Kenneth Almlöf 070-677 70 15

E-post: bokalmlof@gmail.com

Sekreterare

Åke Broström 070-562 25 84

E-post: bassudden@yahoo.se

Artiklar och annonsunderlag
mailas eller sänds till:

E-post: kilabygdeblad@gmail.com

Layout:

Linda Waaksma-Edens

0730261388

E-post: imjore@hotmail.com

Tryckt: Åmåls Grafiska AB

**Skall Bygdebladet fortleva behöver
vi fler som skriver i tidningen.
Vill du vara med och bidra i någon form,
hör av dig till någon av ovanstående.**

Brev från Von E.

Det börjar dra mot höst, även om vi just nu hux-flux fått lite sommarvärme igen. Men nätterna börjar bli lite kallare, och mörkret faller lite snabbare, och häromdagen hittade vi det första röda lövet på en av lönnarna.

Vi på Von E är inne på slutet av säsongen, men vi har i skrivande stund öppet ytterligare några helger. Vår sista helg är den 16-17 september. Det går alltså fortfarande att besöka oss och ta en tur i gård, trädgård och kafé. Vi har också ett evenemang kvar, nämligen vår apeldag den 16 september, med sortbestämning, test av äpplen och förstås öppet både i gården och kaféet.

Vår säsong har som vanligt gått i rasande fart tycker vi. Det känns som det var alldeles nyss vi öppnade, och nu planerar vi nedpackning av kafé och städning av alla utrymmen och undrar var tiden tog vägen. Men en hel del har vi hunnit med konstaterar vi. Det har varit gudstjänst, 1700-talskonsert med Ensemble Zellbell, folkmusikstämma med Mats Berglund, Bi-dag och temavisningar med Monica Björklund,

Fifi Myrström och Karin Åberg Waern.

Besökare har vi haft i långa banor, både långväga och er stammisar från Kila. Extra roligt var det att återigen få välkomna Christina Catharina Herweghs barnbarns-barnbarns-barnbarns Richard Roman från Portland, Oregon som kom på återbesök i juni. Vi har också haft trevligt besök av Lilliehööks släktförening som anlände i mitten av maj på sin årliga släktresa. Lilliehöökarna är släkt med von Echstedtarna via Bengt von Echstedts brorsdotter Magdalena Justina von Echstedt som gifte sig Lilliehöök af Gälaled och Kolbäck och tog över Sjönnébols Gård och Hammar Gård där hennes ättlingar sedan huserade fram till 1900-talets början. Hennes barnbarns-barnbarns-barn Ingemar Bratt skänkte porträttet på Bengt von Echstedt (som finns i vårt förmak) till Värmlands Museum.

I gården har Karin Åberg Waern, Fifi Myrström och Liza Ayr Hermansson arbetat med vår nya basutställning, och det kommer de fortsätta med under hösten och

vintern inför nästa säsong. Framöver kommer också von E's exteriörer få en välbehövlig uppsyn då det kommer målas fönster, dörrportaler och så ska alla husen rödfärgas i nyansen Falu Ljusa.

Vår trädgårdsmästare Lisa Andersson har arbetat mycket med vår örtagård, våra rabatter och apeldagen. Förra veckan tog hon emot årets äppelträdlleverans med dels beställda äppelträd, men också en del extraträd. Så nu kan man köpa äppelträd direkt på Von E om den önskade sorten finns inne. Det var allt från oss på Von E för denna gång. Vi går snart i lite vinterdvala, men arbetet inför nästa sommar har redan börjat. Väl mött då, och stort tack till alla er som besökt oss i år!

Hälsningar

Hälsningar

Malin Axelsson, Hjördis Takman, Lisa Höök, Tuva-Li Lans, Teresia Freiholz, Lovisa Berglund och Alva Brandin på Von E

*Spelmannen
Mats Berglund.*

*Betjeningen på Von E 2023.
Hjördis, Tuva-Li, Annie,
Malin, Alva, Teresia,
Lovisa och Lisa.*

*Trädgårdsmästare
Lisa Andersson.*

Kilaveckan 2023

Kilaveckan innehöll många evenemang från söndag 2/7 till söndag 9/7. En liten resume.

Söndag 2/7

Friluftsgudstjänst Östra Kila Sjöbacken Knöstad. Samlade ca 40 deltagare.

Foto: Kjell Olsson

Måndag 3/7

Berättarkväll Kvarnstugan. *Mittbenorna och Mustascherna från Ekshärad* Malin Axelsson berättar om sin släkts invandring till Kila. Samlade ett 50 tal besökare.

Foto: Sven-Erik Edvardsson

Tisdag 4/7

Torp och gårdsvandring Kila Östra, Vandring Myra, Sandlycka, Tjärnbråten, Östbacken, Framgården. Samlade ett 40 tal deltagare.

Foto: Carl-Johan Ivarsson

Onsdag 5/7

Kilanappet. Kila Östra Haglandet. Samlade ett 20 tal båtar. Vinnande båt/ekipage var Team Oklart. Glädjande att det var så mycket ungdomar och barn med.

Foto: Sven Gerdin

Släktforskning Församlingshemmet. Dennis Gröning.

Släktforskarhjälp och gamla kartor för nybörjare med Dennis Gröning. Samlade ca 12 deltagare och det blir en studiecirkel framöver i Norra Eds Bygdgård. Håll utkik efter det ni som är intresserad av släktforskning.

Torsdag 6/7

Musikkväll i ett fullsatt Kila Kyrka. Gamla Polare med Ingvar Karlsson fd Sven-Ingvars.

Gamla Polare och Martin Rohden
Foto: Stefan Johansson

A-traktorträff Norra Eds BGF. För andra året i rad anordnade N:a Eds bygdegårdsförening träff för bygden ungdomar under Kilaveckan på temat A-traktor-träff.

Trots att vädret inte var det bästa kom ett helt gäng ungdomar med putsade A-traktorer. Finaste ekipage röstades fram, det äts hamburgare i mängder och trivdes

tillsammans i sommarkvällen.

Text/foto: Stina Höök

Fina blanka polerade A-traktorer med sina förare

Text/foto: Stina Höök

Konstutställning Kila Östra BGF. I Gustav Kihlanders fotspår. Harkel by night. 5Fotoinspirerade. Medverkande från cirkeln i Gustav Kihlanders fotspår, Medverkande från cirkeln Kila i bilder samt Sven Gerdin. Konstutställningen varade från tisdag 4/7 t o m Lördag 6/7.

Foto: Stefan Johansson

Fredag 7/7.

Kubb och Grillkväll Kila Östra BGF.

Foto: Lina Bodin

Lördag 8/7.

Kiladagen Kilavallen Kila IF. Knattefotboll, bakluckeloppis, cykelrunda runt Sjönsjö.

Full fart på knattefotbollen

Foto: Sven-Erik Edvardsson.

Söndag 9/7.

Harnäsdagen. Friluftsgudstjänst Mor Annas Stuga. Ulrika Fredriksson hälsade välkommen och överlämnade ordet till församlingsprästen i Kila och Gillberga Anette Westermarck. Kantor var Ulla Olsson. Cirka 45 personer hade samlats på tunet till Mor Annas stuga Under Harnäsdagen var det olika hantverksutställare som visade och sålde sina alster och Magnus Liljeqvist underhöll med lite musik vid logen. Grillen var också tänd.

Text: Morgan Jaresjö. Foto: Ulrika Fredriksson

FÖRSAMLINGSRESAN 2023

Den 19 juli gjorde medlemmar i Kila församling en resa till Karlskoga. Att under en dag få möjlighet att komma tillsammans och lära känna varandra bättre, utbyta tankar och idéer och uppleva saker tillsammans är värdefullt. På programmet stod ett besök på Alfred Nobels Museum och ett besök i Karlskoga kyrka.

Vi klev på Simons buss kl 08.00 på morgonen och var framme vid Nobels Björkborn vid halv tio-tiden. Alla hade med sig sitt eget förmiddagsfika och fick lov att sitta i solen på Caféets terrasser.

Efter en stund uppenbarade sig en vacker dam klädd i en mörkröd lång klänning, hatt och med solfjäder i ena handen på herrgårdens trappa. Det var "Bertha von Suttner" (gestaltad av en skådespelerska), en gång Nobels sekreterare och sedermera författare och vinnare av Nobels fredspris 1905. Priset fick hon för sitt fredsbevarande arbete. Hon skrev även romanen "Ned med vapnen!"

"Fru Suttner" hälsade oss välkomna och guidade oss sedan runt i herrgården och berättade livfullt om Alfred Nobels liv. Härefter kunde vi besöka Alfred Nobel där han satt i sitt laboratorium.

Om denna mångkunnige, språk-kunnige, vittbereste uppfinnare finns mycket att berätta.

Ett par timmar senare satt vi på Restaurang Strandskanten (eller den anrika Grönfeldska Gården, som den också heter) nere vid Möckelns strand. Där serverades vi en god och riklig lunch, en jättestor Walenbergare med tillbehör. Vi hade gott om tid, kunde äta i lugn och ro och ta en promenad längs stranden om man kände för det.

Nästa besök var i den gamla vackra, faluröda kyrkan mitt i byn. Karlskogas första kyrkan började byggas redan i slutet av 1500-talet, var 6x12 meter, byggd av liggande trästockar och hade jordgolv. Väggarna dekorerades med bibliska motiv, något att se på för kyrkobesökarna medan prästen predikade på latin.

I början av 1700-talet byggdes kyrkan ut till nuvarande storlek och utseende med korsarmar och rymmer idag drygt 500 personer. Den första kyrkan är bevarad och utgör idag sakristian. Den sista renoveringen gjordes så sent som 2015-2016 och har anpassats till dagens behov av samvaro eller för en stund av ro och stillhet även utanför gudstjänsttid. Kyrkan är en av våra vackraste kyrkor och tillsammans med de gamla bibliska målningarna i sakristian väl värd ett besök om man har vägarna förbi!

Som avslutning höll Anette Westermarck en kort andakt, Anders Andersson sjöng en sommarvisa och till sist sjöng vi alla "En vänlig grönskas rika dräkt..." vilket passade bra denna strålande dag.

På hemvägen gjorde vi en kort paus för em-fika på Värmlandsrasta och vid 17.30-tiden svängde Simon tillbaka in mot vår egen kyrka. Ett varmt TACK till Kilas Församlingsråd som gjorde resan möjligt.

bilder och text:

Yvonne Take

Öxnevåls Gård

En liten bondgård i Kila med glada djur!

• Linderödssvin • Får • Getter • Höns • Ankor • Kalkoner •
• Duvor • Hästar • Hundar • Katter • Kaniner • Marsvin • Bin •

Vi säljer bland annat lamm- och grislådor

Följ vår vardag på Facebook eller Instagram
sök oxneval

Hör av er till Keiko vid funderingar: 073-3793542

KOSKELA

Golv & Bygg AB

GVK-certifierad för våtrum

070 - 573 31 65

**"Ingenting är omöjligt -
det kan bara ta lite längre tid"**

Fiskarberget

Här på Fiskarberget är det alltid full rulle. Nu i höst har vi 18 förskolebarn och 12 barn i den pedagogiska omsorgen (fritids). Vi pedagoger som jobbar här heter Susanne Karlsson, Cissi Lövdahl, Rose-Marie Johansson och Katrin Olsson. I köket arbetar Helene Gustafsson där hon lagar den goda maten och bakar nybakt bröd till oss. Under året som gått har vi varit med i ett bokprojekt som hette "Den kreativa språkresan". Utifrån det projektet har vi arbetat med en bok som heter "God natt alla djuren" där två barn ska tälta och det kommer fler och fler djur som ock-

så vill sova i tältet. Till slut är det helt fullt och då somnar de tryggt tillsammans.

Till hösten -23 ska vi jobba mycket med naturen. Vi får uppleva ett mycket rikt djur och naturliv ute på vår förskolegård. Det är allt från små kryp, grodor, fågelbon och maskar till lite större djur så som ekorrar och harar. Häromdagen fick vi till och med se ett litet rådjurskid precis utanför vårt staket. Vi tittade lite på det men sedan fick vi smyga därifrån så rådjursmamman vågade sig tillbaka. På grund av detta vill vi uppmärksamma djur, natur och även hållbar utveckling.

Eftersom vi har fått mycket nya uteleksaker och möbler önskar vi oss ett extra tak med tre väggar. Där skulle vi kunna bedriva vår undervisning och sätta upp barnens dokumentation och alster för att kunna skydda dem från regn samt ha saker ute en längre tid på året. Ett annat önskemål är ett nytt lågt, långt picknickbord eftersom det gamla har ruttnat sönder. Vi ser fram emot en härlig höst tillsammans med alla barn!

Mvh

Personalen på Fiskarberget

På en bild är det personalen där vi heter med start från vänster:

*Rose-Marie Johansson,
Cissi Lövdahl,
Katrin Olsson,
Helene Gustafsson och
Susanne Karlsson.*

HJORTFARM

Smaka på Värmland

LÖRDAG OCH SÖNDAG 30/9-1/10

kl. 10-16 båda dagarna

Vi har nöjet att inbjuda till öppet hus hos oss på Sjöviks Hjortfarm.

Vi kommer att ha provsmakning och försäljning av hjortkött och charkuterier, bland annat den populära Hjortpastejen, Mor Edits korv, rökt kött etc.

Välkomna att se vår anläggning, träffa oss och (om vi har tur) titta på hjortarna.

MINNESVÄRDA BILDER...

Kila församling

Foto: Clint Westermarck

Vackra bevarade minnen som etsat sig fast från vår livsvandring, är kanske något man önskar föreviga. Ett av många samlade minnen härstammar från mina barndoms dagar när jag fick följa med, till vad som blev känt som Ödetorpet. Genom den till synes bortglömda och således hårt igenvuxna skogen gjordes denna upptäckt. En mur bestående av uppstaplade stenar utgjorde tomtgränsen till ruinerna av vad som förmodligen en gång varit ett torparhem.

Ett levande hem som en gång haft sin avsedda plats i denna charmfulla del av bygden. Vem eller vilka som en gång levde här vet man mycket lite om eller ingenting alls. Landskapet liksom det lilla bygdesamhället har förändrats under årens lopp. De människor som en gång levde här har antingen flyttat eller gått bort. När Ödetorpets upptäckt blev vida känt blev det ett aktivt sökande genom kyrkoböckerna.

Trots stora efterforskningar lyckades man inte få fram några uppgifter. Frågorna förblev stora och därför obesvarade. Dock

fanns det en gemensam drivkraft om att försköna det som förskönas kunde. Allas krafter slogs samman; mogen som ung, nu skulle det rustas upp!

Utrustade med liar slog man sig fram i det meterhöggräset. Bit för bit mer kom att öppna upp som en gång utgjorde detta Ödetorps plats. En trädgård med äppelträd vars kronor sträcka sig mäkta stolt och med början till fullmogna härligt röda äpplen. Ett intilliggande kärr, där vackert vita utslagna näckrosor ses sida vi sida, omgivna av flygande trollsländor och hoppande vattenlevande insekter.

Ett Ödetorp, en fantastiskt vacker trädgård med omnejd och dess olösta historia; en minnesbild som etsat sig fast – tillika förevigad i mitt ögas inre lugna vrå.

Minnen liksom kärleken är Guds gåva till oss.

Anette Westermarck
Församlingspräst
Kila & Gillberga

BYALAGETS BUSSRESA TILL HJULETS DAG GRÄFSNÄS

En mycket intressant trevlig busstur till Hjulets Dag i Gräfsnäs (Sollebrunn) 4/6 som arrangerades av

Kila Byalag genom Sven-Erik Edvardssons som har sina rötter därifrån. Mycket fina fordon, bilar mc, tändkulemotorer, traktorer och jordbruksredskap av alla de slag. Något som verkligen stack ut

var den hembyggda modellen av en fullt fungerande Volvo gräv-maskin. Samt en mycket uppskattad guidad tur på Gräfsnäs Slotts-ruin i fina omgivande miljöer och sjön Anten intill efter vi strosat runt bland europeiska bilar krom V8or och Grållar. Man kände historiens vingslag. Tur med vädret hade vi också. Nysäters Buss tog

oss säkert fram och tillbaka. Vi ser fram emot att det blir en resa även nästa år, om intresse finns hos folk. Och då kanske en tur med gamla ångloket och tåget mellan Anten och Gräfsnäs.

Text och bilder:
Stefan Johansson

mazda

**Köp en ny Mazda
i september månad så ingår
fri service 3 år / 6.000 mil**

Mazda - Ett säkert val !

HEINTZ BIL

www.heintzbil.com

**Mazda CX-30 Mildhybrid & Automat
Pris från 299.900 kr**

10 ÅR / 150 000 KM GARANTI

0532-60 79 90

Karlstadsvägen 85, 662 36 Åmål

BYGDEGÅRDSNYTT KÄRRHOLMEN

Nr 3 Årg. 15 september – december 2023

Till boende i Östra Kila, medlemmar och övriga intresserade

Hej!

Du är varmt välkommen till vår bygdegård. September koncentrerar vi oss på träffa med cirklar och kurser samt uppgradering av köket. Kom med du också, du får gemenskap och nya kunskaper. När det blir mörkare i oktober/november har vi en blandning av trevliga aktiviteter. Förslag på andra programpunkter? - skriv på hemsidan eller ta kontakt med någon i styrelsen. Det finns en del lätta jobb med köket, innan och efter köksförändringen - kolla om detta på hemsidan vi tar gärna emot din hjälp.

Väl mött i Bygdegården! Sven Gerdin (programansvarig)

Bygdegårdsföreningens studiecirklar/kurser. All information och anmälan på hemsidan: Kultur/naturvandringar: Varje onsdag t.o.m. september. Ingen anmälan behövs. Fotoinspiration - Bild. Varför tycker du en viss bild är bra? Start 4/10 I Kihlanders fotspår. Bygde- och personhistoria. Start 4/9

Gitarrkurs, grund resp. fortsättning Start grund 12/9, forts 14/9

September

Kultur/Naturpromenader. Onsdagar ses vi vid Bygdegården 1730. Ta med fikakorg. Filmkvällar. Söndagar i september, november och december med start den 10:e september klockan 1800. Nittioalets skogsmaskiner visas. Avgift 100 kronor, kaffe och smörgås ingår.

Oktober

Vinprovning Lördagen den 28:e oktober klockan 1800. Föranmälan senast den 25:e okt Aina 070-249 23 52 alt. Ewa 070-519 94 28. End medlemmar, inträde 400: - inkl dryck och mat. Vi inviger nya köket!

November

Höstlovsdisko Fredagen 3:e november klockan 18 – 20, för barn 6-11 år Gudstjänst. Gudstjänst söndagen den 5:e november klockan 1500 med kyrkkaffe. Filmkväll Söndag 5:e november klockan 1800. Avgift 100 kronor, kaffe och smörgås ingår. Ljusstöpning Lördagen den 11:e november klockan 1000. Lättare lunch och material - självkostnadspris. Antal platser begr. Anmälan Aina senast 3:e nov, 070-249 23 52 Luciaträning. För barn som vill vara med i vårt lilla luciatåg.

Övningsdatum 28/11 kl. 1800 – 1900, 3/12 kl. 1100 – 1200, , 5/12 kl. 1800 – 1900 Ingen föranmälan behövs, kolla hemsidan.

December

Filmkväll Söndag 3:e december klockan 1800. Avgift 100 kronor, kaffe och smörgås ingår. Lucia. Söndagen den 10:e december klockan 1600 med luciatåg, lotterier, servering och kanske tomten kommer på besök.

VÄLKOMMEN TILL VÅRA AKTIVITETER!

För mer info ang. aktiviteterna ring 070-249 23 52 eller gå in på www.karrholmen.se.

Gilla oss på Facebook.

Sök Kila östra bygdegårdsförening.

I samarbete Studieförbundet Vuxenskolan

MOELVEN

VI GER DIG RÅD SOM FÅR DIN SKOG ATT VÄXA MER

Tommy Johansson
070-517 26 30

Joakim Karlsson
070-600 87 01

**MATJORD & GRUS
BARKMULL & TÄCKBARK**

**Lastväxlare
Hjullastare
Grävmaskiner**

- Säffle 070 - 665 06 91 -

**jocke@jpentreprenad.se
www@jpentreprenad.se**

**Din skogliga
rådgivare i Säffle**

David Axelsson
tel: 010-482 81 94
david.axelsson@mellanskog.se

mellanskog.se

Bildande av fiskevårdsförening i Summeln.

Forts. från föregående nummer, del 2.

Fiskevårdsförening bildas
Den 20 oktober 1960 hölls ett sammanträde dit samtliga fiske-rättsägare var kallade. Ett tjugotal personer mötte upp. Normalstadgar fanns tillgängliga och dessa godkändes i sin helhet. Den första styrelsen valdes och fick följande utseende: Oskar Johansson, Fjäll; Axel Johansson, Flatebyn; John Jansson, Östensbyn; Sven Hultstrand, Björkås; Gottfrid Broström, Sätterskog och David Östlund, Smedbyn. Till suppleanter valdes David Schullström, Ranglebyn; Henry Andersson, Sandbol; Samuel Larsson, Smedbyn; Bernhard Axelsson, Torstensbyn; Gunnar Johansson, Västra Takene och Edgar Karlsson, Rud. Mandatperioden varierade på ett till tre år. Efter val av fiskeuppsyningsmän och revisorer följde val av ordförande. Valet föll på John Jansson, Östensbyn.

Nu kom man till frågan om hur fiskevattnet skulle upplåtas och efter en livlig diskussion kom man fram till att traktens invånare kunde få köpa fiskekort mot en avgift på fem kronor. För föreningens medlemmar beslöts om en årsavgift på tre kronor. Ur ett tillgängligt protokoll från 24 mars 1961 finns att hämta att Fridolv Johansson, Rud, ska ersättas för inköp av gösyngel. Vidare beslöt man att köpa in 25 000 st. gäddyngel samt beställa 25 kg ålyngel.

I årsmötesprotokollet från 1966 står omtalat att beslut om inköp av 50 000 gösyngel och 100 kg ålyngel har verkställts. Ett bidrag på 50 kronor beviljades också till Värmlands läns Jaktvårdsförbund, som i samarbete med Värmlands läns Fiskevårdsförbund skall

bedriva minkbekämpning. Man beslutade också att en förnyad skriftlig överlåtelse av fisket till fiskevårdsföreningen skulle genomföras. Den här gången skrev man in att den skulle förlängas automatiskt om den inte sagts upp i laga ordning.

1967 beslutade årsstämman att inplantera 50 000 gösyngel årligen. Mötet beslutade också om en rekommendation gällande att endast använda två nät under gösens lekperiod april- maj. Dessa nät skulle dessutom vara grov-maskiga.

Vid mötet 1969 beslutade man att förtydliga rekommendationen till att enbart använda nät med minst 50 mm maskor. Året efter beslutades ånyo att rekommendera begränsat nätfiske under gösens lekperiod. Det verkar som inte ville/ vågade besluta om förbud mot nätfiske under lekperioden.

Årsmötesprotokollet från 1971 berättar om verkställt kvicksilverprov i Summeln. Fem gäddor, alla på dryga kilot, har med hälsovårdsnämndens försorg skickats på analys. Genomsnittshalten av kvicksilver i gäddorna uppgick till 0,40 mg kvicksilver/ kg. Ett värde som var helt godkänt för daglig konsumtion. Under föregående år hade 1 800 gösungar (inte yngel) inplanterats. Man har även förnyat bidraget för minkbekämpning.

1972 togs frågan om vassbekämpning upp för första gången. Ordförande fick i uppdrag att undersöka möjligheterna till detta. Ytterligare ett protokoll finns från 1972 i vilket man rekommenderar en minsta maskstorlek på 60 mm för de nät som skall användas i Summeln. Det är den maskstorlek vi använder än idag.

Protokoll saknas tyvärr för några år, vilket gör att vi nu är framme vid år 1977. Vid mötet beslutades att alla utlagda fasta fiskeredskap skall vara försedda med namnbrickor och att minsta maskstorlek skall vara 60 mm. Det är alltså inte fråga om någon rekommendation längre.

Vid årsmötet 1978 beslutades att man endast får lägga ut tre nät per fastighet oavsett hur många deläggare fastigheten har. Man kom även fram till att 2 000 gösungar skulle beställas.

1979 rapporteras om en insänd skrivelse till Länsstyrelsen med begäran om förbud mot snabbgående motorbåtar. Länsstyrelsen avslög detta. Kommunen har däremot ställt sig positiv till frågan om vassbekämpning i sjön, och erbjuder att bekosta 40 timmars arbete under år 1980.

*Forts. i nästa nummer
mvh Åke Bostöm*

KILA RUNT 5 ÅR

Den 20 aug firade Kila Runt 5 år
Detta gjorde vi genom att ta en tur till Lurö. Dock stannade några på land och firade. Vi hade tur med vädret när vi kom ut med båten till Lurö..

Några tog en promenad, och några åkte med båten till Stångudden, Luröbryggan. Där smakade den medhavda tårtan gött.

Nu kör vi ett år till och ser vad som detta år har att bjuda på..

Ni som är lite nyfikna och vill vara med är hjärtligt välkomna att höra av sig..

Väl mött hälsar Birgitta Rudqvist
Persson och Roger Nilsson

**Vedanläggningar, reparationer
& försäljning**

Allt i värme, vatten & avlopp

ERLEWEINS
RÖR

070-541 77 55

Sjöbyn Framgården, 661 94 Säffle

**Stöd verksamheten i
N:a Eds bygdegård –
bli medlem!**

Swisha eller betala via bankgiro
100:- enskild medlem, 250:- familj

Swish: 123 332 37 97

Bankgiro: 475-8207

Glöm inte att skriva namn.

Stort tack för stödet, det bidrar
till att fler aktiviteter kan anordnas.

VVDS

DIN PARTNER I SKOGEN

www.vvds.se

BOKBUSSEN STANNAR I KILA/TVETA HÖSTEN 2023

B Torsdag: 7/9, 5/10, 2/11, 30/11

Gunnarsbol

15.00-15.20

Halla, Kila Prästgård

15.40-16.00

Rangelbyn

16.20-16.40

Lövenborg, Missionshuset

16.50-17.10

Kärrholmens bygdegård

17.30-18.00

Östra Takene

18.10-18.40

C Torsdag: 14/9, 12/10, 9/11, 7/12

Smärslid, Björkhaga

14.40-15.00

Sjöbyn

15.10-15.30

Grunnerud

16.00-16.20

Rud, Eriksberg

16.25-16.40

Kila Prästgård, Bråten

16.50-17.10

Knöstad 1, Björkeberga

17.40-18.00

Knöstad 2, Intaka

18.00-18.20

**D Torsdag: 21/9, 19/10, 16/11,
14/12**

Skärsmyr

14.50-15.20

Stenkasen

15.50-16.05

Kallskog

16.10-16.30

Lillebacka

16.40-16.55

Gammbol

17.00-17.20

Södra Ed, Skansen

17.30-18.00

Smärsbol

18.10-18.30

För att se hela turlistan, se
<https://saffle.se/bibliotek>

Har du förslag och idéer till
biblioteksbusseen, kontakta biblio-
tek@saffle.se

LOPPISRALLY SUMMELN RUNT

Station 1- station kvarnstugan

Station 4 Rud Missionshuset

För andra året i rad drog Loppisrundan runt Summeln igång lördagen 29/7. Och i strålande fint väder. 14 stationer runt Summeln med loppisbord, lokalproducerat och hantverk. Fika våfflor och

korv medbröd fanns att tillgå på flera ställen. Ett mycket trevligt arrangemang som hade väldigt mångabesökare. Jag hann med en liten sväng runt och besöka några av stationerna.

Och vad jag förstår så såldes väldigt mycket av alstren.

Text och Bilder:
Stefan Johansson

Station 8 Ranglebyn Lönnbacken

Station 13 Kila Byalag LP biodling

BYGGHANDEL AB

ALLT FÖR BYGGET
Byggmaterial till rätt pris.

Vi erbjuder även ritservice vid om- & tillbyggnad, kök,
nyckelservice, plåtverkstad mm

Avelsäter 4, 661 94 SÄFFLE
0533-601 50 info@jlb.se

Celebert USA-besök

När Greg Johnson tog sin universitetsexamen 1968 stod han dock inför framtidsutsikterna att bli "draftad" och göra värnplikts-tjänstgöring i Vietnam. Alternativet var att ta värvning och kunna välja sin egen militära väg. Så blev det nu och Greg valde flottan, där han utbildade sig till pilot. Tanken var från början att göra sin kontrakterade tjänstgöringstid och sedan återgå till ett civilt liv. Nu blev det inte så, utan Greg Johnson tillbringade i stället 36 år i flottan och kom att göra en lysande karriär som slutade med befattningen som befälhavare för United States Naval Forces Europe och graden som amiral i den amerikanska flottan. I oktober 2004 pensionerades Greg eller "Grog", som han kallades i flottan sedan sin tid som pilot, och han har senare ägnat sig åt konsultverksamhet. Han har åter bosatt sig i sin hemstat Maine. Det första besöket i Sverige fick han göra på slutet av 1990-talet som senior militär rådgivare till USA:s försvarsminister och sedan har det blivit flera besök. Greg har alltmer intresserat sig för sin svenska släkt och har med hjälp av en bekant från New Sweden kartlagt släkten. När det i år kom en inbjudan till ett bröllop i Sverige ville Greg ta chansen att undersöka sin egen farfars fars värmländska rötter. Gregorys farfar Joseph Herbert Johnson föddes 1895 i New Sweden, Maine men hans föräldrar Karl Johansson och Anna Stina Andersdotter utvandrade 1888 från Lillnor i Nor. Karl var född 1849 i Slättvål, By och Anna Stina var född 1852 i Grums socken.

Då får man utnyttja sina nätverk och Greg Johnson kontaktade sin svenske vän Mats Sundström som i sin tur kontaktade sin gode vän Johan Abenius som bor i Tydje utanför Åmål. Johan Abenius kontaktade Putte Grötting i Säfte som i sin tur tog kontakt med Henrik Olsson, historielärare och släktforskare. Så det blev Henrik Olsson som med hjälp av släktforskarkollegan Arne Berg och Johan Abenius kunde ta emot Greg Johnson tillsammans med hustrun Carol och deras goda vän Emma Catalini en av de få soliga dagarna i den första juliveckan. Man hade börjat sin svenska odysse i Dalarna och efter Värmland var det planerat besök i Östergötland och Småland. Fokus under Värmlandsbesöket kom att ligga på Gregs farfars farfars far Petter Olsson Ingerberg, född 1785 i Nedre Ullerud och från 1813 till sin död 1844 soldat för Ulvsbol i Kila socken. Soldattorpet Ingerbergskerud i Ulvsbol låg 680 meter rakt söder om bostadshuset i Ulvsbol och idag

finns en välskött skogsbilväg dit, så det innebar inga större problem att ta sig till platsen. På 1980-talet stod ännu en fallfärdig lada kvar och platsen för soldattorpet är utmärkt med en impregnerad stolpe med namnskylt. Nuvarande ägare har flyttat hit en friggebod. I en bok som handlar om en senare soldatfamilj i Ulvsbol finns dock en teckning av hur soldattorpet såg ut.

Här bodde alltså Petter med hustru Maria Jonasdatter och inte mindre än tio barn. Äldste sonen Johannes Pettersson blev med tiden torpare på Mojerud i Knöstad i östra delen av Kila. Petter Olsson Ingerberg tillhörde den sista generationen av svenska soldater som fick vara med på fälttåg när han var en del av armén som gick in i Norge 1814. Det korta kriget, Sveriges senaste, resulterade i att Norge fick böja sig och acceptera unionen med Sverige. Greg Johnson fick också en bild av hur ett soldattorp kunde se ut genom besök vid det relativt välbevarade soldattorpet Sandbergskerud i Sandbol. Arne Berg hade gjort en sammanställning över soldatlivet under Petter

Amiral Greg Johnson med Henrik Olsson på soldattorpet Ingerbergskerud i Ulvsbol. Foto: Carl-Johan Ivarsson

De amerikanska gästerna med sina svenska värdar vid besöket på von Echstedtska gården. Från vänster Arne Berg, Henrik Olsson, Greg och Carl Johnson, Emma Catalini och Johan Abenius.

Foto: Carl-Johan Ivarsson

Greg Johnson fick träffa sina svenska släktingar Inga-Britt Måhl, Peter Granath, Kerstin Eriksson, Oskar Granath och Bengt Granath.

Foto: Carl-Johan Ivarsson

Ingerbergs tid och också visat på vilka uniformer som var aktuella under perioden.

Gregs förfäder i Säfflebygden synes nästan helt ha varit soldater och torpare, bland de lägre klasserna i 1800-talets Kila. Men de amerikanska gästerna fick också en inblick hur det såg ut på en herrgård i bygden när Kilas stora sevärdhet von Echstedtska gården fick ett besök. Så blev det också ett stopp vid Kila kyrkogård där graven för familjen Jansson från Kron i Torstensbyn besågs. David

Jansson (1894–1970) var en kusin till Greg Johnsons farfar.

En önskan var förstås att få möjlighet att träffa någon levande släkting. Den ovan nämnde Karl Johannessons syster Maria Kajsa Johannesdotter (1852–1940) bodde i By socken och var gift med Anders Gustaf Johannesson (1846–1908). Deras dotter Mathilda blev gift Fager och har många barnbarns barn, däribland Inga-Britt Måhl, Kerstin Eriksson (född Granath) och Bengt Granath.

Dessa

liksom Kerstins son Peter Gra-

nath, sonhustru Maria och deras son Oskar Granath mötte upp hemma

hos Inga-Britt Måhl och hennes sambo Geir Solbakken på Ängsgatan i Säffle.

Så fick Greg Johnson också träffa några av sin talrika nu levande släkt i Säffle. Det blev en minnesvärd

besöksdag i Säfflebygden.

Carl-Johan Ivarsson

Granås Fordonsreparationer

Vi har: Däckverkstad och Bilverkstad
Vi ordnar med: Service, Reservdelar, Extraljus/Ledramper
Vi finns i Kila och Guttane. Tel: 072-560 2332

LP:s Biodling AB

honung • vaxkakor • Lindesa bisalva • ljusvekar
samt allt till din biodling

Butiken i Torstensbyn är öppen alla vardagar
9-16

Tel: 0533-63111 • www.lpsbiodling.se
Vi finns på Facebook och Instagram!

Prisvärd manuell Skogsvård
på dina marker

Röjning, Plantering, Vindfällor
Gallring utföres med Rottne H8

Kontakta
Johan Graad
070-600 95 19

Prästen minns

Året var 1983

Carola Häggkvist vann Melodifestivalen med låten Främling, Konrad Hallenbarter blir den förste att åka Vasaloppet under fyra timmar och fiskekrig utbröt mellan Storbritannien och Danmark.

När jag står vid kyrkan och kyrkogården kan jag känna historiens vingslag från generationer bakåt men också ana en framtid. Kyrkan från 1600-talet och ganska nybyggda församlingshemmet med solceller på taket, från Kilaälven hörs det forsande vattnet som under gångna sekler drev kvarn och såg. Och ser jag norrut över Harefjorden möter blicken de åtta vindkraftverken i Knöstad.

Sol, vind och vatten är inte bara en lättitel av Gärdestad utan där jag står en verklighet.

Det är med tacksamhet och stolthet jag följt allt arbete med Kilagården som jag var med och lade grunden till. När jag flyttade till Kila hösten 1980 fanns en gammal sockenstuga där flaggstången nu står och gamla ålderdomshemmet Kilagården från 1930-talet med många små rum.

Eftersom jag som kyrkorådets ordförande hade ansvar också för ekonomin och därmed hade insyn i kostnader så minns jag att för ett års uppvärmning gick det åt ca 10 kubikmeter olja i kyrkan, åtta i Kilagården och sex i prästgården. Därtill hög elförbrukning i sockenstugan som värmdes upp med direktel.

Jag har alltid varit intresserad av byggnader och underhåll så i början på 80-talet byttes oljepannan ut i kyrkan och nya element installerades. Jag minns hur Lennart Kristiansson och Kjell Aronsson kröp under korgolvet och drog nya

rör.

Nu är det bergvärme för både kyrka och församlingshem.

Sockenstugan tillkom på 1910-talet med den tidens byggteknik.

Församlingen hade två byggnader men inget var ett fungerande församlingshem inför 2000-talet. Tidigt tog jag upp frågan i kyrkorådet, med personal och byggens folk.

Förslag fanns att bygga till en vinkel på sockenstugan och sälja Kilagården. Idag är jag tacksam att vi inte valde det alternativet.

Istället togs ritningar fram på det som nu är församlingssalen och renovering av gamla ålderdomshemmet påbörjades.

När jag ser i backspegeln så här riskerar jag att jämföra. Den risken tar jag när jag minns hur väl använd sockenstugan var av församlingens verksamhet och nästan all övrig tid lånades till föreningar och privat, till kommun och län. På övervåningen i Kilagården bodde familjen Bertil och Rut Sahlén fram till 1985 och på nedervåningen väntade skolbarn på bussen. Nyckeln till kyrkan låg under en matta och till sockenstugan hängde den på en spik på väggen... Samhället idag ser annorlunda ut och det har påverkat församlinglivet.

Få har nyckel, bokning ska ske och larm är installerat. Församlingshemmet bör nog kallas pastoratshem med mycket välordnade personalutrymmen, bokningar från hela pastoratet och allt mindre nyttjande av föreningar och verksamhet som ännu finns kvar i Kila. Kyrkoherde Lena Skoting berättade vid gökottan på Kvarnberget i maj att Kila kyrka och församlingshem är de mest nyttjade lokalerna vid dop i pastoratet.

Med en omvärld som stavas med krig, klimathot, katastrofer behöver vi känna att vårt församlingshem kan bli en Trygghetspunkt när också vår trygghet rämnar. En varm plats med egen el där information kan fås och ges men framför allt finna gemenskap. Kanske var framtiden bättre förr men det är nu vi skapar en bättre framtid för oss och kommande generationer.

Nu en genomgång i min almanacka och i pärmen med tidningssurklipp. I januari deltog Kilaamtörerna, Arthur och Runa Enneby, Erik Johansson, Bertil Sahlén och Birgit Olsson, i grötfesten med att spela upp berättelser av Jac Edgren.

Kyrkans ungdom samlade in 1556 kr till ett jordbruksprojekt i Ecuador i samband med en gudstjänst. Insamling till Svenska Kyrkans mission inbringade från Kila 11235 kr.

På den tiden skickade jag ut över trehundra gruppkursband till alla hushåll i Kila både inför fastan på vårvintern och inför adventstiden. I utskicken fanns ett församlingsbrev och pappersbössor att samla pengar i. Det var stora summor som jag flera gånger om året sände med brevbärarna Alf Edvardsson och Bosse Fransson.

På Askonsdagen i februari hann jag med tre födelsedagsuppvaktningar. Först till Klockargården där fyllde Alice Ekström 70 år och på Långvården bodde Axelina Olsson från Berget i Norra Ed, 89 år. Från Säffle ställdes sen kosan till Knöstad och Intaka där Gustaf Viotti gratulerades på 86-årsdagen.

Ett veckoslut i februari samlades

vi till Gemenskapsdagar i kyrkan. Inbjudna förkunnare var Gunnar Lindskog, min kyrkoherde från Ärtemark, och mina företrädare i Kila Jarl Eltenius, Lysvik och Henning Nilsson från Svanskog.

Ett tragiskt minne är 25 mars när Helmer Axelsson omkom i bilolycka i östra Kila när han skulle korsa E 18 från hemmet i Kullen för att hälsa på sin morbror Ejnar Andersson i Bastdalen som fyllde år. Jag såg på långt håll ambulans och räddningsfordon men förstod först när jag kom hem till Ejnar vad som hade hänt. Så snabbt kan livet ändras.

I mitten av april började jag en repmånad som bataljonspastor vid I 3 i Örebro.

Jag muckade lagom till konfirmationen vid pingst. Traditionen var stark så nästan alla ungdomar i rätt ålder gick och läste för prästen. Alltid konfirmationshögtid på pingstafton med björkar vid kyrkport och altare och nattvardsgudstjänst på pingstdagen. Många församlingsbor kom samman för

att se ungdomarna i vita korkåpor tåga in i kyrkan.

I år har gruppen 40-årsjubileum. Jag läser namnen under fotot: Eva Gustafsson, Lill-Marie Sköld, Christer Höök, Patrik Larsson, Jan Eriksson, Torbjörn Ödqvist, Hans Elgtberg, Desirée Ekström, Margareta Ekström, Kajsa Brandt och Ulrika Kristiansson. Under årens lopp har jag fått möta er alla i olika sammanhang. En möjlighet som bygger på att jag har stannat kvar i bygden.

Femtio år tidigare konfirmerades de ungdomar som nu som pensionärer samlades till jubileum i september. Deras konfirmationspräst, Nils Edner, avled året innan. Bland jubilarerna fanns David Schullström, aktiv i Kyrkobröderna och senare kyrkvärd, Ebba Olausson, dotter till kyrkvaktare Frans Andersson och Ingeborg Nordström, maka till Ragnar Nordström, kyrkvaktare fram till 1978.

Under många år ordnade jag med hjälp av min hustru Margareta

50-åriga konfirmandjubileer men också 40- och 60-års jubileer. Mycket arbete med att ta fram aktuella adresser, inbjudningar, mässa, fotografering och inte minst samkväm i församlingshemmet där så många minnen delades. De inbjudnas tacksamhet vägde upp allt arbete.

Ingeborg Nordström som jag nämnde finns också med på bild vid friluftsgudstjänsten vid Mor Annas stuga på Harnäs. Det var en solig söndag i juli då hon tillsammans med kyrkvärden Gunnar Johansson hissade flaggan i den nyuppsatta flaggstängen.

Jag skrev i början att jag är stolt och tacksam över allt arbete som har utförts på och vid Kilagården. Mina slutord blir att jag också är stolt och tacksam när jag vet att Mor Annas stuga är öppen under Kilaveckan och att någon hissar flaggan vid friluftsgudstjänsten.

Gösta Törnqvist

Norra Eds bygdegård får äntligen fiber!

Nu har äntligen Norra Eds bygdegård fått fiber. Det ger helt andra möjligheter till aktiviteter i huset både vid öppna träffar och när vid uthyrning.

En släktforsningskurs är på gång och det finns planer på pubafton i samband med någon hockey-match.

Kanske kan vi ses och titta på film ihop under mörka höstkvällar? Har du idéer eller vill du själv arrangera något?

Hör av dig till Berit Bäckström, 0701-568369, eller någon annan i styrelsen.

Norra Eds Bgf

Ditt närmaste bussbolag

När du behöver busstransport har vi moderna,
säkra och bekväma bussar
i olika storlekar för att kunna anpassa oss
till dina behov.

Ring eller mejla för offert.

Vi finns för alla!

Det lilla företaget med de stora möjligheterna!

NYSÄTERS / BUSS AB

0730-656092

info@nysatersbuss.se • www.nysatersbuss.se

**SANNES
BYGG**

NYBYGGE

TILLBYGGE

ROT-RENOVERING

072-217 15 10

www.sannesbygg.se

WALLS HEM & INTERIÖR

www.wallshem.com

El-luftvärmepumpar - Tapetseri

fd Hemmabutiken

Västra Storgatan 20, Säffle • 0533-162 33

BSP SÄFFLE, Kila.

Byggnadsplåtslagare,

som utför arbete som små och stora jobb.

- *Takrenovering, betong, plåttak
- *Falsat plåt, bandtäckning
- *Skorstensbeslag, Skorstensskydd
- *Tillverkning, all typ av plåtlist till kund
- *Montering vattenavrinning

**Gå gärna in på min FB sida, BSP SÄFFLE.
Dan Johansson, 070-649 81 40**

Eriksson Skog och Ekonomi

Mia Eriksson 073 - 803 35 56

Hans Eriksson 070 - 208 36 30

www.erikssonskogochekonomi.nu

**Vi kan förvara det mesta!
Förråd • Bilar • Båtar**

**Du kan även hyra Kylrum
och Boulebana Inomhus**

Vallarna AB

**Värmlands Nysäter
Lars-Åke på 070-641 38 87
eller vallarna@banhof.se**